



CHRISTOFFER JONSSON,
REPARATÖR OCH IF METALLARE

Färgad av äventyrslust

sidorna 8-10

LEDAREN

Våren har varit hektisk och arbetsam

S-kongressen är över och det är dags att påbörja arbetet för en valseger 2014. Det är dags för Framtidspartiet Socialdemokraterna att ta över och styra landet. Det är dags att börja fördela samhällets pengar solidariskt.

Samhällets pengar skall fördelas till de grupper som behöver. De skall fördelas i solidariska försäkringssystem så att alla kan känna en trygghet. Ingen skall behöva känna oro för sin ekonomi vid arbetslöshet, sjukdom eller ålderdom.

Det är nu dags för oss inom arbetarrörelsen att marknadsföra Socialdemokraternas Partiprogram och Framtidskontrakt och tydligt förklara skillnaderna mellan de olika regeringsalternativen. Det är dags att börja fotarbetet för tiden är knapp. Nu skall det bli slut med ytterligare försämringar.

Det är dags för oss i arbetarklassen att ta över makten och inflytandet över kapitalet.

Arbetet har startat och IF Metall Västra Skaraborg jobbar för ett regeringsskifte 2014.

Avtalsrörelsen är över och det lokala arbetet har påbörjats. Det kändes bra att vi inom LO förbunden kunde samordna oss i frågan om jämställda löner. För mig är det en självklarhet att det inte skall finnas några löneskillnader mellan män och kvinnor. Så är inte idag fallet men vi har i 2013 års avtalsrörelse tagit ett steg i den riktningen och det känns bra i ett kvinnohjärta.

När ni läser detta har vi passerat våra vårmånader och tagit klivet in i sommaren. Nu nalkas sol, bad och semester. För hundratal av våra medlemmar närmar sig datumet då en epok går i graven och de måste lämna sin arbetsplats för att aldrig återvända.

Mina tankar finns hos er, alla medlemmar på Askol!

Glad sommar och semester!

Camilla Johansson



Camilla Johansson, ordförande Västra Skaraborg



Tomas ser sin arbetsplats ur en annan synvinkel

4



Paula, verktygslådans moder, får åhörare att gilla politik

11

Innebörden i våra kollektivavtal



Skaraborgsnytt 2/2013

Redaktion

Kenneth Eriksson, ansvarig utgivare. Telefon 0500-42 41 70.

E-post: kenneth.eriksson@ifmetall.se

Christer Andréasson. Telefon 0510-48 41 30.

E-post: christer.andreasson@ifmetall.se

Jonny Alfredsson. Telefon: 0705-46 18 55

E-post: jonny.alfredsson@telia.com

Omslaget: Christoffer Jonsson **Foto:** Hampus Hjellström.

Produktion: Redaktionen i samarbete med Olle Sjöstedt Information AB, Sala.



IFMETALL
Västra Skaraborg



IFMETALL
Östra Skaraborg

Utgivning 2013 – distribueras med Dagens Arbete

SkaraborgsNytt nummer 3.

10/10

SkaraborgsNytt nummer 4.

5/12

facebook



"HÖRT PÅ BÔGDA"



Vi vill gärna att ni skickar in vad som hänt: Någon att fira? Fyndat på loppis? Skaffat nytt husdjur eller partner? Dagens ros till någon vardagshjälte? Vad som helst. Redaktionen tar sig rätten att korta insänt material.

Skicka till: **IF Metall Östra Skaraborg, Marie Olsson, Box 84, 541 22 Skövde. Eller marie.olsson@ifmetall.se**

Skicka in tips! Tipsen belönas!

Nu vill vi verkligen ha hjälp med vår sida. Något att fira, Dagens ros till någon vardagshjälte, Tapetserat om, Skaffat ny tatuering. Vad som helst! Redaktionen tar sig rätten att korta insänt material.

Skicka till: IF Metall Östra Skaraborg, Box 84, 54122 Skövde eller marie.olsson@ifmetall.se

OBS! Sista datum för nästa tidning är 31/7 och alla som skickar in något får en triss lott.



LO-facken valde Krona

Den 20 mars 2013 blev Roger Krona vald till LO-Fackens ordförande i Skövde. Han efterträder Kerstin Belfrage.



Berit byter till rabatten

Berit Skoog känner lite vemod inför att sluta efter 18 års anställning hos IF Metall.

Men trädgården kommer få ännu mer tid nu. Gräva, plantera, rensa och göra nya rabatter ihop med maken lig-

ger i planen.

– Jag har verkligen trivts bra här som anställd kontorist, säger Berit.

Tidigare har Berit varit kommunal dagmamma och kontorist/ordermottagare på Marbodal i Tidaholm, där hon också bor. Lycka till, Berit och njut av pensionen, för det är du verkligen värd!



Ullaredsresor med Östra Skaraborg

Under mars-april så har fritidskommittén i Östra Skaraborg ordnat med resor till Ullared. Fyra bussar har rullat i väg till Ge-Kås. En av

dagarna var vi till och med där samtidigt som kungen, vilket gjorde vår ombudsman Mattias Johansson (t.h.) så här glad. Vi vill också skicka en ros till vår alltid lika uppskattade chaufför Susanne (överst) från Bengts resor i Skara.



IF Metall Västra Skaraborg
Fabriksgatan 4, 531 30 LIDKÖPING

Telefon: 0510-48 41 30
Fax: 0510-48 41 47
E-post: postbox.avd28@ifmetall.se



IF Metall Västra Skaraborg innefattar dessa kommuner:
Essunga, Mariestad, Lidköping, Skara, Vara, Götene, Töreboda, Grästorp, Gullspång.

ÖPPETTIDER I SOMMAR HOS VÄSTRA SKARABORG

Vecka 27-32 är expeditionen öppen för besök 08.00-12.00.

Telefontider 08.00-12.00

Bemanning: 1 ombudsman, 1 a-kassekontorist, 1 kontorist

IF Metall Östra Skaraborg
Skåningtorpsvägen 5
541 65 Skövde

Telefon: 0500-42 41 70
Fax: 0500-41 34 70
E-post: postbox.avd27@ifmetall.se



IF Metall Östra Skaraborg innefattar dessa kommuner:
Skövde, Hjo, Tidaholm, Falköping, Karlsborg, Tibro.

ÖPPETTIDER I SOMMAR HOS ÖSTRA SKARABORG

Vecka 27-32 har vi ändrade telefon- och öppettider. Måndag till fredag kl. 9.00-12.00.





Maria Boström filmar kollegan som visar hur arbetet gick till, medan Tomas förklarar hur han gjorde.

Arbets- och Miljömedicin på besök med filmkamera

Ergonom Maria Boström söker orsaker till Thomas arbetsskada

Tomas Karlsson har arbetat på Josef Kihlberg i Hjo 23 år. Efter skolan var han på en kort sejour på ett annat industriarbete i Hjo och just innan han skulle fylla 18 år började Tomas på Kihlbergs.

– Jag fick till och med dispens för att köra maskin de första månaderna innan jag fyllde arton, berättar Tomas. Sedan dess har han varit trotjänare på Kihlbergs där han kör maskiner som tillverkar häftklamrar.

2010 fick Tomas så ont i sin axel att han inte kunde använda armen och blev sjukskriven. Sen följde en tid i vårdkarusellen med väntan på operation, sjukgymnastik, inställd operation, mer sjukgymnastik och till slut operation.

Det är som man säger "man måste vara frisk för att orka vara sjuk".

Efter 23 års arbete med armarna misstänkte vi på facket att skadan kommer från arbetet så vi skrev en arbetsskadeanmälan till Försäk-

ringskassan och AFA. Samtidigt skrev undertecknad (försäkringshandläggare på avdelningen) en remiss till Arbets- och Miljömedicin i Göteborg. Arbets- och Miljömedicin (se faktaruta) hjälper till med att utreda om det finns ett tänkbart samband mellan arbetet och besvären. De gör en ordentlig undersökning av både Tomas och arbetsplatsen, sedan tittar de på vad det finns för forskning och gör en medicinsk bedömning.

FAKTA: Arbets- och miljömedicin (AMM) vid Sahlgrenska universitetssjukhuset och Avdelningen för samhällsmedicin och folkh

AMM arbetar med att utreda och förebygga ohälsa orsakad av faktorer i arbets- och omgivningsmiljö:

Kemiska faktorer t ex lösningsmedel, metaller, gaser och damm; fysikaliska faktorer t ex vibrationer, tempe-

ratur, elektriska och magnetiska fält; psykosociala faktorer som arbetsorganisation, skiftarbete, psykiska

Så en dag i början av mars hämtade jag dr Helena Eriksson och ergonomen Maria Boström på stationen i Skövde för att åka till Kihlbergs i Hjo och träffa Tomas.

Tufft för Tomas

Det vart en tuff eftermiddag för Tomas. Han skulle inte bara komma ihåg alla arbetsuppgifter han gjort genom åren, han skulle också komma ihåg hur han gjorde dem.

- Hur många gånger gjorde du det på en dag, frågade Maria
- Ofta, svarade Tomas
- Och vad är ofta för dig, kontrade Maria.

Så höll det på, allt för att få ett ordentligt underlag att räkna på.

När intervjun var över gick vi ut i verkligheten så att Tomas fick visa hur han arbetade och samtidigt bli filmad.

Efter drygt tre timmars arbete var vi sen klara för den här dagen.



Marie Olsson

0500-42 41 73

Hur kommer det att gå med Tomas arbetsskada?

Det vet vi tyvärr inte än. Ju bättre underlag vi har när vi ska ansöka om att få en belastningsskada prövad, ju större chans att vi får en rättsäker juridisk bedömning.

Det är därför bra att vi har möjlighet att skriva remiss till Arbets- och Miljömedicin i Göteborg för att få en medicinsk bedömning av ett eventuellt samband mellan arbetet och individens besvär.

Hör med din avdelning om du vill ha hjälp. Östra Skaraborg; Marie Olsson, 0500-42 41 73. Västra Skaraborg; Uno Johansson, 0510-48 41 41.

älsa

kravnedskärningar och arbetslöshet; ergonomiska faktorer till exempel repetitiva arbetsrörelser och onormala arbetsställningar.

NYA PÅ JOBBET



Merja Mäkinen a-kassehandläggare vid Östra Skaraborg

Merja Mäkinen började arbeta på Metalls A-kassa i Skövde 1996.

Vid sammanslagningen med Industrifacket 2006 fick Merja gå över till Västra Skaraborg.

Nu är vi glada att hälsa Merja tillbaka till Skövde. Från 1 augusti arbetar hon som A-kassehandläggare i Östra Skaraborg igen.

Fakta om Anders

Namn: Anders Bill, Om-
budsman Västra Skaraborg
Område: Lidköping
Ålder: 51 år
Familj: Fru och 3 barn
Bor: Villa i Örslösa



Anders Bill, nyanställd ombudsman

Anders Bill, nyanställd ombudsman sen 1:a maj 2013, han har varit vikarierande ombudsman sen 2012 och detta har övergått till en fast anställning nu i år.

Innan Anders kom till oss var han anställd på SNA Europe i Lidköping och har strax över 20 år i bagaget där, varav cirka 5 år som klubbordförande. På sin gamla arbetsplats har han bland annat verkat inom EWC (Europeiska företagsråd) och var van vid internationella förhandlingar. Om han får nytta av det i avdelningen återstår att se, men helt klart är att förhandlingsvanan från koncernen i Sverige kommer att vara till gagn.

– Den största skillnaden mellan att vara klubbordförande och att vara ombudsman är att som ombudsman får man mycket mer feedback och tacksamhet hela tiden, säger Anders. Man får en verifikation på att det arbete man gjort faktiskt är uppskattat på ett helt annars sätt, fortsätter han.

Kanske är vi lite dåliga på att ge våra ordföringar på våra arbetsplatser ett uppmuntrande ord på vägen när det funkade, och inte bara när vi tycker att något blivit fel?

Vi välkomnar Anders i vår organisation, och ni som tillhör Lidköpingsområden, som är hans ansvarsområde lär se mer av honom ute.



Facklig-politisk utbildning för 240 anställda vid Electrolux

– Allt är politik – så fungerar det

Cirka 240 kollektivare deltog i en tvådagars facklig/politiskt utbildning i slutet av april för anställda på Elektrolux i Mariestad.

Två dagar fyllda av information om vad det egentligen handlar om. "Jag gillar inte politik, jag är helt ointresserad av politik" Det är kommentarer man ofta hör från människor som inte är insatta i politiska diskussioner. Efter ett par dagar som dessa så har man allt som oftast ändrat sina uttalande till liknande. "Allt är ju politik, det är alltså så det fungerar"

Stefan Lindlöf, före detta pedagog från Viskadalens folkhögskola pratade ideologi och historia på ett trollbindande sätt.

Fördelningspolitik

Förbundskontoret deltog med Paula Thunberg Bertolone och Hans Palmqvist från facklig/politiska enheten. Från riksdagen hade vi Patrik Björck, Skaraborg.

Det är imponerande att se en politiker köra grupparbete med 120 deltagare samtidigt, det lyckades Patrik med på ett galant sätt.

Insikten brukar infinna sig ganska snart, att just allt vi pratar om, alla diskussioner om varför det ska vara så svårt att få en dagis plats, och varför det ska vara så svårt att

träffa en läkare, varför bensinpriset är så högt. ALLT handlar om politiskt styrning och fördelningspolitik.

Utbildningen var en del av två i en stor satsning på medlemsutbildningar i ett samarbete mellan verkstadsklubben på Elektrolux och avdelningens studiekommitté. I slutet på maj kommer satsningen att fortsätta med tredagars utbildningen "Medlem i Facket"

Ömsesidigt utbyte

I en uppgörelse som denna är lönenivåer, lokaler, handledarkostnader och annat inberäknat. Även om det kan finnas vissa fördelar för företaget, så får vi aldrig glömma medlemsnyttan med en bra utbildning. Dessutom till en väldigt attraktiv prislapp och ett bra resultat.

En diskussion som dyker upp ibland när man kör en riktad utbildning som den här, är att det är att vi går i företagets ledband och subventionerar deras löner. Ska man se på det från avdelningen sida, så är det precis tvärtom. När någonsin annars kan vi erbjuda så mycket för en så stor medlemsgrupp vid ett tillfälle. Ledighetsansökningar vet vi alla att det kan vara svårt med ibland, och att vi kan få strida en del för att få iväg ett par stycken samtidigt. Nu fick vi igenom 240 stycken utan det minsta problem.

Patrik Björck, riksdagsledamot (S) från Skaraborg medverkade under den facklig-politiska kursen.



christer.andreasson@ifmetall.se
0709-14 33 14

DAGENS FRÅGA:

Hur länge tror du att du orkar jobba?



Johan Björk, 31 år, Johnssons Mekaniska, Igelstorp.

- Jag vill gå så fort som möjligt men målsättningen är till 65 år.



Bosse Spetz, 48 år, Johnssons Mekaniska, Igelstorp.

- Vill gå så fort som möjligt ! Tror inte jag orkar jobba fram till 65-års dagen.



Nils Farken, Daloc, Töreboda.

-Med den arbetstakt och arbetssituation idag så är det max 63 som gäller.



Göran Augustsson, Lidan Marine, Lidköping.

- 65. Vi har ett ganska varierande jobb, så det känns som man skulle orka tills dess.

Med anledning av att regeringen vill att vi ska arbeta tills vi blir 69 och vad våra medlemmar svarar på frågan, så borde LO kanske ge lite sponsorpengar till Max.



Min matlåda



Mikael Johansson, mättekniker, Cejn AB:

- Min matlåda består utav lövbiff, potatisgratäng och béarnaisesås. Till det en sallad gjord av grönsallad, tomat, gurka och fetaost.

Lövbiff, potatisgratäng och béarnaisesås



Korsordsvinnare!

Korsord på sidan 15

Korsordsvinnare i Skaraborgsnytt nr 1

1:a pris Britt-Louise Magnusson, Lidköping.

2:a pris Kenneth Pettersson, Lundsbrunn.

3:e pris Marianne Ögren, Falköping

Christoffer

**Reparatör,
äventyrare
och IF Metallare**

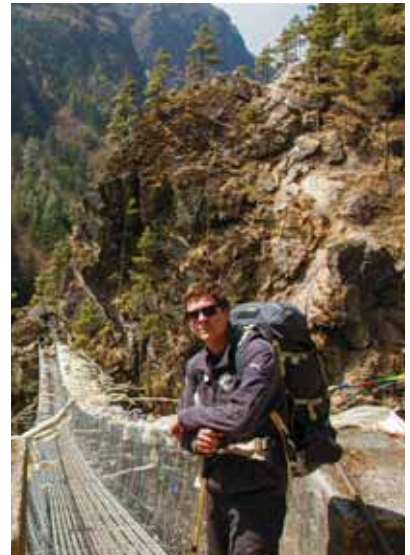
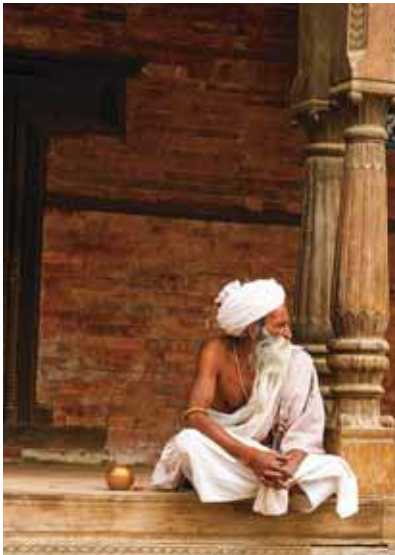


Han är 21 år ung, bor hemma i Moholm med lillasyster, morsan och farsan. Han har

tre systrar till. Jobbar som reparatör på Volvo Powertrain i Skövde sedan snart två år. Han har utbildat sig på Volvogymnasiet i Skövde. Han kunde vara vilken vanlig 21-årig kille som helst egentligen.

Men just denna killen älskar äventyr!





EFTER NÅGRA "vanliga" charterresor till sol och bad och tågfluffande i Europa med några kompisar, så beställde

Christoffer Jonsson ihop med klasskompisen från Volvogymnasiet, Hampus Hjällström (även han IF Metallare, men på Volvo PV), en resa till Filippinerna. Datum runt påsken 2012 planerades. Man skulle dyka. Christoffer hade aldrig dykt förut.

Certifikat och utbildning kostade cirka 3 000 kr där. I Sverige nästan det dubbla. Vi utbildade oss hos två svenskar som har dykfirma i staden Maolboal. Det underlättar att få lära sig dyka med svensk instruktör. Utrustning och båt hyrdes.

Spännande dyk

– Jag hade aldrig provat detta förut så när man fick på sig dykutrustningen första gången och dök i poolen så kippade man efter andan. Det tar en lång stund att vänja sig. Tur att man gjorde det.

– Annars hade vi ju aldrig fått se allt fantastiskt där nere i havet.

Efter fyra dyk i utbildningen så dök vi åtta riktiga dyk till.

– Vi dök bland annat i ett gammalt flygplansvrak från kriget. På 22 meters djup!! Mycket spännande.

Korallreven är vackra som på vykort eller fantasiteckningar säger han.

– Vi fick också se en mycket sällsynt fisk som jag tyvärr inte kommer ihåg namnet på.

Någon dag efter så satte sig killarna på bussen i över fyra timmar. En bussresa som var mycket spännande i sig. Det gjorde att de blev försenade till den planerade snorklingsutflykten.

– Väl framme fick vi verkligen tjata o tjata att vi skulle få åka ut. De hade hunnit stänga.

– Vi var ju där för att snorkla, säger han. Vi vann förhandlingen!

Gästvänliga

Vi snorklade med Valhagen som är världens största fisk! Den tyckte om att bli klappad och matad detta var riktigt coolt! Alltihop var som i ett stort vackert akvarium.

Folket i Filippinerna är mycket gästvänliga. Dessutom väldigt duktiga på engelska. Filippinerna är en gammal engelsk koloni.

Från djupet på 22 m u.h. via toppen på 5 364 m ö.h. till jungeln.

Herrarna Jonsson och Hjällström hade nu sett djupet i rent och klart vatten på behörigt avstånd hemifrån. Korallrev, akvariefiskar, hajar och Valhagen. Nöjda nu då?

Nej nej nej! Nu måste man ju se toppen också. Sagt och gjort.

Från djupet till bergen

Resan till Nepal beställdes. På varsitt håll. Vi sammanstrålade där nere. Tufft gjort att resa själv till såna länder. Imponerande enligt mig.

– Vi är duktiga på att spara pengar, vi har inga sponsorer. Men varsin Volvo-lön och att bo hemma är ju prioritet från vår sida.

I början så hade vi tre dygn på ett riktigt hotell inbokade. Sen började nästa riktiga äventyr. Nu skulle man upp på Mount Everest – världens tak. Ingen av oss är klättrare egentligen.

– Herre gud, pojka, ni är ju bara 21 år! (undertecknads ord).

Man hade i princip ingen träning innan. Killarna är inga tjockisar heller naturligtvis.

Christoffer köpte riktiga kängor och kläder här hemma i Sverige men Hampus köpte allt där på plats. Nu var det heller inte tal om någon fin hotellstandard längre. Nu bodde man i s.k. Teahouses. Enkla skjul byggda utav plastskivor, plåtskivor, plywood och annat skräp. Det går ju inte köra upp byggnadsmateriel naturligtvis. Vägar och gator, vad är det?

På teahousen finns även lite mat



» och dryck att köpa. Mycket nudlar och ris.

– Vi hyrde sovsäckar som ska tåla 20 minusgrader men vi frös som faan när det var 5 plusgrader.

Ju närmare toppen man kom desto dyrare blev det på Teahousen. En vanlig Snickers var svindyr i förhållande till våra priser.

Inte så konstigt kanske. Människorna här bär ju upp allting som ska upp. Allt! Tält, rep, tuber, kläder och matvaror t.ex.

– En gång kom en kille (Sherpas) springades förbi oss uppåt med 120 kg (!) last bärandes runt huvudet. Påsar, korgar och en plywoodskiva med sju flak öl!! Hängandes runt huvudet!!

Rejåla Adidas-skor då såklart, frågar jag?

– Nej, iförd Flip-flop dojor och mjukisbyxor ... Det är sant!

Sherpas

Sherpas är en etnisk grupp nära besläktad med tibetanerna och som lever högt upp i Himalaya i Nepal. Befolkningen springer både ner och upp. T.ex. när de ska till skolan.

– Vi gick "bara" upp till Basecamp 1. Den ligger på 5 364 m ö.h. Vi var faktiskt högre än det för man går över en högre bergskam innan camp 1.

Toppen på Mount Everest är 8 848 m ö.h. Göran Kropp är väl den svensk som är mest känd som klättrare hela vägen upp. Det gjorde hans delegation 1996.

– Vem som helst klarar sig upp till Basecamp 1, säger Christoffer.

Jag tror honom inte.

Men upp dit behöver man varken rep, stegar, is-yxor eller liknande. Varma kläder, solglasögon och riktiga skor är viktigt här också.

Är man tokig nog att fortsätta högre så behövs mycket mer. Det pågick förberedelser där just då vi var där för en delegation som skulle upp till toppen i Maj. Sherpas bar bland annat upp tält och stekpannor. Alla stora topp-expeditioner går upp i Maj.



Ska man ända upp så behövs t.ex. minst 3 månaders boende här. Och mycket träning och övriga förberedelser hemma först.

– Detta är världens högst belägna soptipp säger Christoffer. Det ligger mängder av gastuber, tält, kläder, stekpannor och liknande här uppe. Även lik som är infrusna. Inte mycket som bärs ner.

Christoffer har många bilder.

Vill ni se fler så kan ni logga in på [www.ifmetall.se/avd 27](http://www.ifmetall.se/avd_27), under länken "Christoffers resor".

Inte nog med äventyr

När man är i denna del av världen så måste man ju givetvis kolla in djungellivet också.

När vi kommit ner från iskalld berg med kyla och tunn luft så blev det lite skillnad när vi kom till regnskogen med ca 30 grader varmt och fuktig luft. Vi tog oss in i Chitwans nationalpark. Helt otroligt även detta. Duktiga guider finns. Han pekade på en krokodil ca 2,5 m bort från oss

Vi mötte även den mycket sällsynta tigern.

– Jag tog faktiskt kort på den men det blev inget kort..... Grrrrr !

– Men jag har i alla fall en bild här på tassavtrycket. Rejält kraftigt tassavtryck. Från en tiger – tänk dig!

Vi såg totalt 37 st noshörningar under 5 dagar i djungeln. En sån har jag på bild allafall. Elefanter är

ofta dresserade och används här som transportmedel. Parkvakterna rider på elefanter när de jagar tjuvskyttar o.s.v.

– En gång fick vi gömma oss bakom ett träd då en noshörning rusade mot oss. De ser väldigt dåligt som tur är men de har bra luktsinne.

Människorna stod och tvättade kläder i väldigt krokodilfäta vattendrag här. Parken tillhör både Indien och Nepal. Det regnade faktiskt bara en dag när grabbarna var där.

– Detsamma uppe på Everest. Vi hade väldig tur med vädret där också, säger Christoffer.

Vi fick vara med i en Hinduistisk festival också. Holifestivalen. Man firar att våren kommer. Genom att kasta och smeta färg på varandra och överallt. På kvällen går alla och badar och tvättar av sig färgen igen. Därför den färggranna bilden på mitt ansikte.

När vi flög upp till bergen så landade vi på världens farligaste flygplats, Lukla.

– Det visste vi inte innan att det var. Den ligger mitt emellan bergen väldigt trångt och inklämd. Men det gick ju bra denna gången! Planet var väldigt trångt inuti också.

Nya äventyr

Sommaren 2014 planerar jag nästa äventyr. Jag ska bestiga berg igen. Då är det Mount Blanc som gäller. Ända upp hoppas jag.

– Mount Blanc är ju "bara" 4 810 m ö.h. säger Christoffer och ler. Detta var Europas högsta berg. Men sen Kazakstan kom att tillhöra Europa så är det Elbrus som är högst tror jag.

Phuu, jag blir svettig bara av att intervjua och lyssna på pojken. Men visst är det häftigt med äventyrande IF Metallare?

– Tack för pratstunden, Christoffer. Lycka till mot toppen!



Jonny Alfredsson

0500-47 53 08

Reflekterar du över kollektivavtalets betydelse...

...när du ska äta ute, när du ska handla kläder och köpa bil?

Nästa gång du går till en restaurang och ska äta lunch, eller till vilken handlare som helst, kontrollera om det sitter ett "schyssta villkor" märke på dörren.

Gör det inte det, fråga: Har ni kollektivavtal?

Får du ett negativt svar så rekommenderar jag dig att gå någon annanstans. Du själv kanske har råd att betala en tia extra då och då, om det kan hjälpa någon annan som inte har samma semesterersättning som du, eller som kanske inte får någon alls.

Dom flesta har både hört talas om, och kan oftast dra grunderna i varför ett kollektivavtal är bra på våra egna arbetsplatser. "Ett centralt avtal som reglerar löner och villkor".

Inom industrin verkar detta fungera på ett ganska ok sätt, väldigt många är med. Samhället vet vad det handlar om, ingen vill jobba utan ett kollektivavtal. Arbetsförmedlingen tar hänsyn till det när lägger ut praktikplatser, så kallat samråd, mellan oss och förmedlingen.

Kollektivavtalets fördelar

Arbetsgivaren tycker oftast det är positivt, man slipper förhandla med alla enskilt, dom stora uppgörelserna är redan klara. Grundlöner, övertid ersättningar, arbetstidsavtal, ersättningar för obekväm arbetstid, försäkringslösningar och pensions-system. Naturligtvis tycker vi och våra medlemmar likadant. Grunden är lagd, och vi kan förhandla vidare om vi så vill.

Ingen kan lösa detta på egen



hand, för det är faktiskt inte så att vi är starka ensamma, tvärtom har vi i vår rörelse alltid sagt att vi är starka tillsammans. Detta gäller över alla skikt och branscher.

Någonstans måste pengar komma ifrån. Köper man varor eller produkter till samma pris som alla andra så måste marginalen komma från nått håll. Det är väldigt sällan vi ser så snälla arbetsgivare så att dom går med förlust bara för att dom anställda ska ha det bra. Antingen går man omkull, eller så får man dra in på något. Att på egen hand förhandla fram alla förmåner i ett kollektivavtal är mer eller mindre omöjligt, speciellt om man arbetar på ett litet företag med chefen som arbetskamrat. Så om det tullas lite på avgifter, premier, ersättningar så är det nog inte så förvånande.

När du går och handlar i en butik, eller äter på en restaurang, tänker du då nånsin på om dom har kollektivavtal på det stället?

Tänk lite längre

Hur tänker vi när vi går utanför vår egen värld? När vi ska gå och äta, när vi ska handla kläder, när vi ska köpa en bil av en lokal handlare?

– Tänker vi på villkoren som 12-åringen (detta händer, tro mig) har som står och säljer jordgubbar utanför affären med en egen kassa och ingen avbytare på hela dagen så ett toalettbesök är otänkbart.

– Tänker vi på villkoren för expediten i en liten kvartersbutik som säljer "otroligt" billiga varor och produkter jämfört med dom stora handlarna.

– Tänker vi på vilka arbetstider en försäljare, eller bilmekniker har på "lågprishandlarna" som kränger bilar runt hörnet har.

– Tänker vi på vilka försäkrings- och pensionsavtal den ensamma personen i en liten salladsbar i Göteborg för ett antal år sedan.

Just salladsbaren ovan innebar en enorm mediestorm 2006–2007 och anklagelserna flög fram och tillbaka mellan lägren.

För att till exempel kunna ta del av TSF (trygghetsfonden), omställningsåtgärder för att få ett nytt arbete vid uppsägning så måste företaget ha ett kollektivavtal. Det går inte att få med "kollektivavtalsliknande" lösningar.



christer.andreasson@ifmetall.se
0709-14 33 14

När ungdomarna i dag slutar sin skola och går ut i verkligheten så är det många som får en liten chock. Man får inte saker automatiskt, ingen gör något åt en. Lönenivåer och hur man behandlas är inte riktigt alltid som man trodde innan. Helt enkelt, ska man ha nått gjort får man göra det själv.



Är det verkligen fackets uppgift?

– I skolorna lär vi elever hur samhället fungerar

Ett sätt att hitta en medelväg kan ju vara att gå med i en fackförening och får folk som förhandlar för en, som tar till vara ens intresse och ser till att man är skyddad på alla sätt och vis.

Tyvärr så vet alla som lever i verkligheten att det inte är självklart att en ungdom som lämnar skolan och går ut i arbetslivet omedelbart går med i facket, man får vara glad om dom har en ett litet hum om vad facket är.

Nya umgängesformer

Skolningen som ungdomar förr fick hemifrån finns allt mer sällan verkar det som. En förklaring skulle kanske kunna vara att familjer mer sällan träffas, sitta vid matbordet och äta tillsammans. Vem gör så nu för tiden? Alla har så fullt upp med sitt, med kompisar, med jobb, med andra engagemang. Så den gemenskapen är en utdöende umgängesform. Det blir

inte riktigt samma sak att försöka förklara för sina barn om nyttan med facken över sms eller e-mail.

Tydligt är det så det ska se ut idag, en verklighet man kan undra om det är riktigt sunt eller inte.

Skolinformation

Tycka vad man vill om problemet, men detta är en del av den ungdomsverksamhet som facken sysslar med. Både förbunden och LO håller på med denna typ av information och den stora skillnaden är att LO inriktar sig på dom teoretiska programmen och förbunden på dom praktiska.

Detta innebär att LO kommer och föreläser på samhällsorienterade, estetiska utbildningar och liknande, medans facket föreläser på yrkeslinjer. För IF Metalls del innebär det bland annat verkstadstekniska, skärande bearbetning och fordonsprogrammet.

Kontentan är att det finns ett allt större behov av att komma ut i skolorna och berätta om vilka grundläggande rättigheter och skyldigheter våra ungdomar har på arbetsmarknaden. Allt ifrån anställningsbevis och lönebesked, via svartjobb och skatter, till skillnaden mellan lag och avtal och konsten att kunna stå för sin sak på arbetsmarknaden.

LO har skolinformatörer

LO-facken lokalt i varje kommun har oftast någon som kan komma och föreläsa på skolor, och fackförbunden har skolinformatörer i sin organisation. Ta kontakt med ditt lokala LO-fack eller din avdelning i Lidköping eller Skövde för att kolla vem som sköter det i din närhet.



christer.andreasson@ifmetall.se

0709-14 33 14

De flesta avtalsförhandlingarna klara

Treårsavtal med ett avtalsvärde på 6,8 procent

Så var då årets avtalsförhandlingar på de flesta av IF Metalls avtalsområden färdiga. Det återstår en del avtal som inte löper ut förrän i juni men i stort är de flesta, större avtalen, klara.

Inom förbundet fanns en viss oro att årets förhandlingar leda till konflikt eftersom arbetsgivarna, och då främst Teknikföretagen ville ha ett mycket större inflytande över arbetstidens förläggning och hade önskemål om att kunna förlänga arbetstiden med 5 timmar per vecka men också lägga ut arbete på lördagar. Så blev det nu inte även om möjligheten till en viss förskjutning av arbetstiden öppnades i teknikavtalet.

De träffade avtalen, som är treåriga, innehåller i stort liknande villkor.

Det totalt avtalsvärde är 6,8 procent. Förhoppningsvis ger det förutsättningar för mer pengar i plånboken. Det uppfyller även industrins lönenormerande roll, enligt IF Metalls förbundsordförande Anders Ferbe.

Utläggningen av lönehöjningarna skiljer sej åt i de olika avtalen och

där hänvisar jag till de förbundsmeddelandena som gått ut till arbetsplatserna.

Mer i plånboken

Förutom pengar i plånboken utvecklar de nya avtalen de anställdas arbetstid för de inom Teknikavtalet IF Metall, Teko, Kemiska fabriker,

Allokemisk industri, Gemensamma metallavtalet, Kemiska Fabriker, Svemek och Motorbranschavtalet i form av delpension.

– På sikt ger det en möjlighet att kunna gå i pension vid 60 år, eller att jobba längre men på deltid.

Inom Stål- och metall finns redan en delpensionslösning och här handlar det om en arbetstidsbank som skapar både trygghet och flexibilitet.

På de flesta avtalsområden täcks en del av kostnaden för delpension genom en omfördelning av arbetstidsförkortningen.

Utifrån de förutsättningar som råder på den svenska arbetsmarknaden får man väl ändå anse att den träffade överenskommelsen är bra. Det är klart att man kan ha synpunkter på vissa delar men sett till helheten är det ett bra avtal som förhopp-



Den 11 april sa IF Metalls avtalsråd och förbundsstyrelse ja till de nya avtalen. Läs mer på ifmetall.se

ningsvis ger mer pengar i plånboken utan att driva på inflationen.

Har du frågor om och i kring avtalet så vänd dej till ditt fackliga ombud, klubb eller avdelningen.

Bo Junefjäll
Ombudsman
IF Metall Östra Skaraborg

Glöm inte våra utbildningar!

Utbildningar som börjar strax efter semestern och som kan vara svårt att hinna anmäla sig till efter är:

Förtroendevald V 36 (2-6/9), sista anmälningdatum 19 juli

Repskapsutbildning V 37 (9/9), sista anmälningdatum 26 juli

Ergonomi & Förslitning V 37 (9-11/9), sista anmälningdatum 26 juli

Förtroendevald Aktuellt V 38 (16-18/9), sista anmälningdatum 2 augusti

Avtalsutbildning V 40 (30/9-2/10), sista anmälningdatum 16 augusti

Rehabiliteringsutb V 40 (30/9-2/10), sista anmälningdatum 16 augusti

Förhandlarutbildning V 41 (7-10/10), sista anmälningdatum 23 augusti

Facklig/Social V 43 (21-25/10), sista anmälningdatum 6 september

Tänk på att fixa alla papper och ledigheter redan innan semestern, så du inte missar något.

Socialdemokraternas partikongress

Vinster i välfärden – het fråga

Musikern Timo Räisänen och komikern Özz Nujen startade upp Socialdemokraternas trettiosjunde kongress i Göteborg. Förra gången Socialdemokraterna hade kongress i Göteborg var 1993. Då vann vi valet året därpå och det gör vi nu igen hoppas jag verkligen. Özz Nujen var både rolig och sa kloka saker som att Socialdemokrater är som starkast när de är Socialdemokrater.

Anna Johansson som är ordförande för Socialdemokraterna Göteborg hälsade alla välkomna och berättade om staden och att de sociala klyftorna ökar oroväckande mycket i Göteborg.

Sen var det dags för Stefan Löfvens öppningstal till kongressen. Han berättade att kongressens yngsta ombud var 18 år och den äldsta var 80 år.

Socialdemokraterna har ett mål, att när vi vinner valet så ska vi ha den lägsta arbetslösheten i EU inom sex år. Efter han hade sagt det ville applåderarna aldrig sluta.

Vinster i välfärden var en het fråga som diskuterades på kongressen, och media vill gärna skriva om att denna fråga splittrar partiet. Men när kongressombuden hade diskuterat denna fråga i temagrupperna så hade de kommit överens även i denna heta fråga, så det som skulle splittra partiet hade istället enat partiet i en bra kompromisslösning.

Det skulle även tas fram ett Framtidskontrakt på kongress och efter långa diskussioner och många ändringar i detta dokument, kom man även här fram till bra förslag inför valrörelsen.

Det krävs en politik för att skapa fler jobb. Det kräver investeringar i skolan och utbildningen. Det kräver en politik som utvecklar en riktigt bra välfärd, och inte minst kräver det att vi driver på omställningen för



Kjell Hedvall, kommunalråd Lidköping. Carina Gullberg, kommunalråd Gullspång. Roger Krona, ordförande LO-Facken i Skövde.



att möta klimatutmaningen. (Från Framtidskontraktet)

Det största på hela kongressen var när Stefan Löfvens valdes som partiledare för Socialdemokraterna. Alla stod upp jublade och applåderade det var en mäktig stämning i hela kongressalen. Hans installationstal var det bästa jag hört. En äldre dam jag pratade med efteråt sa att det bästa hon hört sen Palmes kongress tal 1978. Jag rekommenderar er att lyssna på detta tal som finns på www.socialdemokraterna.se/Stefan-Lofven/Tal-och-artiklar.

Det här känns lite speciellt för en arbetargrabb från Ådalen! Jag var med och bildade en SSU-klubb tillsammans med Östen Högman en gång i tiden. Jag har glädjs med

partiet, och lidit i tuffa perioder, men jag har aldrig tvekat om var jag står. De socialdemokratiska värderingarna är mina, de är mig själv, de är min själ. Det här är nästan som en skattepliktig förmån... (Från Stefan Löfvens tal)

På kongressen så valde man Carin Jämtin till partisekreterare. I sitt tal tryckte hon hårt på att socialdemokraterna måste få fler medlemmar till partiet, Vi måste våga fråga, Vill du också vara med i Socialdemokraterna? Vi behöver värva 10 000 medlemmar per år så är ni inte med är detta bara att gå in på socialdemokraternas hemsida och anmäla sig.

En annan höjdpunkt var Karl-Petter Thorvaldsson tal till kongress. Han tryckte på att bostadsbyggandet måste komma i gång. Det skulle kunna skapa 35 000 jobb och lösa bostadsbristen.

Vi har en bostadsminister, jag vet inte om jag vill sprida hans namn, Attefall. Han åker säkert till jobbet klockan sju som alla andra ministrar, dricker kaffe och läser Dagens Industri. Men vad gör han fram till 17? Nåt måste han väl göra? Sa Karl-Petter och kongressen både applåderade och skrattade.

Våra kongressombud från Skaraborg var flitiga i talar stolen. Fredrik Nordström från Skara sa att skattepengar ska gå till välfärd och inte asfalt. Dan Gabrielsson från Falköping ville ta bort karensdagen. En stolt Urban Ahlin, riksdagsman från Mariestad, blev suppleant i partiets verkställande utskott. Det var även många IF Metallare uppe i talarstolen, alla hade på sig röda skjortor med texten Industrin är loket som drar välfärden.

Dessa kongress dagar var mycket bra och givande och ett stort steg mot VALSEGER 2014

Text/foto: Michael Karlsson



LYSSNA PÅ	↓	FÖR- DÄRVADE	MINSKAR SEGEL- YTAN	BOLAGS- GÅNGET	UPPSATS	▼	KVAVE	▼	FÄNGAR ÖGON- BLICKEN KÖR ÅT ANDRA	HÄLLER INTE IHOP SPIRORNA	BÄRS KRING HALS	▼	HÖGST I LEK	PICKUPER	PALATS	▼	FÖTT
→					MODE- LEJON						GUDS- TJÄNSTEN LITEN I TYSKLAND						
ÄR VÄL FINT FOLK						SVÄL	FRÅN ISTANBUL								SÖKS FÖR VIND		
→					TILL- HÖRIGHET ÄT- SITTANDE							NÄSTAN FICK HJÄLP I HAMN					
KÄNNA EFTER	↘					↘			↘				↘				↘
BACKE	YT- STORLEK KALLT HÄL					FATTA SKÄREN			SÄGS FILM VARA BÄST PÅ STALL UPP				FÖRST I BÖRJAN		ÄDEL		PRIS- AVDRAG
→			YLAGE PROPPAS IGEN					FLÄCK- FRITT FLYTANDE FETT FRÅN BONOR					KLAR PÅ ÄR VÄL HÖGSKOLE- UTBILD- NINGAR				
MATCH- DEL				FATTA OLJE- VÄXT			KOM INTE I TID				LYCKLIGA						
KAN MAN KASTA		FIRAR UNDER- HÄLLA					LÄGAS AV LOPE									UPP- STÄND- ELSEN	
→					FICK DEN SOM FICK KORGEN SMILA				LITET HÖRN		KORTA PÅGAR FÖRSÖKER AVGÖRA STORLEKEN				TALADE OM TAGG- BUSKE		
KAN HUSSE HUNDEN						GICK BRUTEN			HAR SPARK					RÄKNAS OFTA FÖRST			
KORS- ORDS- KUNGEN 2013	BI- SITTARE VID DOMSTOL					TVÅ I KASSE			FLICKNAMN KAN DRÄ TITTARE TILL RUTAN					DÄCKS- SPRINGA LITER			
							REGLAT					VÄTSKE- MÄTT			VÄTE HÄLLER MAN I GRA		BEKVÄM
							FILA GROVT		HÖG ÄLDER YNKLIGA					SMEK HANDLA			
							→					SKÄMTA GÅR I SVERIGE					
							TREVLIG LÖSNING!	TOMT- FÖR- VÄRVET									
						FÖRLÖJ- LIGANDE					SNABBT						KORS- ORDS- KUNGEN 2013

Rätt lösning skickas till IF Metall Östra Skaraborg, Box 84, 541 22 Skövde. Senast den 31 augusti 2013 vill vi ha ditt svar. Priser: 1:a pris, 4 st Trisslotter. 2–3 pris, 2 st Trisslotter.

Namn _____

Adress _____ Postadress _____

IF Metall
Skaraborg
Önskar alla
medlemmar en
lång och skön
sommar

